

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفته منتهی به ۳/۴/۲۰۰۹

(شماره ۲)

۱۶ فروردین ماه ۱۳۸۸

فهرست مندرجات

صفحه

عنوان

۱

۱- آمریکا

۷

۲- یورو

۱۱

۳- ین

۱۳

۴- لیره

۱۵

۵- طلا

۱۸

۶- نفت

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

هفته منتهی به ۱۳۸۸/۱/۱۴

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۰۹/۴/۳

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۳ آوریل	پنجشنبه ۲ آوریل	چهارشنبه ۱ آوریل	سه شنبه ۳۱ مارس	دوشنبه ۳۰ مارس	عنوان	جمعه ۲۷ مارس
۰/۶۶۴۰۹		۰/۷۴	۰/۶۶۹۰۵	۰/۶۶۶۶۲	۰/۶۶۸۱۸	۰/۶۷۰۵۰	۰/۶۶۸۸۷	۰/۶۷۱۱۰	دلار به SDR	۰/۶۶۸۶۴
۱/۴۵۱۱	(۱)	۰/۰۹	۱/۴۵۲۴	۱/۴۸۴۰	۱/۴۷۳۱	۱/۴۴۴۲	۱/۴۳۳۹	۱/۴۲۷۰	لیبره انگلیس *	۱/۴۳۲۳
۱/۲۳۰۴	(۵)	۱/۶۷	۱/۲۵۱۰	۱/۲۳۱۰	۱/۲۳۸۴	۱/۲۶۱۴	۱/۲۶۲۳	۱/۲۶۱۹	دلار کانادا	۱/۲۳۸۰
۱/۱۳۰۰	(۲)	۰/۸۴	۱/۱۳۹۵	۱/۱۳۰۰	۱/۱۳۳۹	۱/۱۴۶۰	۱/۱۳۸۸	۱/۱۴۹۰	فرانک سوییس	۱/۱۴۴۷
۹۷/۸۱	(۳)	۱/۰۸	۹۸/۸۷	۱۰۰/۲۸	۹۹/۴۰	۹۸/۶۱	۹۸/۸۸	۹۷/۱۹	ین ژاپن	۹۷/۸۷
۱/۳۴۹۷	(۴)	-۱/۲۵	۱/۳۳۲۸	۱/۳۴۹۲	۱/۳۴۶۱	۱/۳۲۲۸	۱/۳۲۶۷	۱/۳۱۹۳	یورو (یول واحد اروپایی) *	۱/۳۲۹۳
۱/۵۰۵۸۵		-۰/۷۴	۱/۴۹۴۶۶	۱/۵۰۰۱۰	۱/۴۹۶۶۱	۱/۴۹۱۴۲	۱/۴۹۵۰۷	۱/۴۹۰۰۸	SDR به دلار	۱/۴۹۵۵۸
۹۳۵/۰۷		-۲/۲۰	۹۱۴/۴۷	۹۰۵/۰۰	۸۹۷/۲۵	۹۲۴/۵۰	۹۱۷/۶۰	۹۲۸/۰۰	طلای لندن (هراونس)	۹۲۳/۶۰
۹۳۴/۵۴		-۲/۴۰	۹۱۲/۰۷	۸۹۵/۰۰	۹۰۳/۳۰	۹۲۶/۳۵	۹۱۹/۷۵	۹۱۵/۹۵	طلای نیویورک (هر اونس)	۹۲۱/۵۵
۵۲/۸۳		-۴/۶۵	۵۰/۳۸	۵۳/۴۷	۵۲/۷۵	۴۸/۴۴	۴۹/۲۳	۴۷/۹۹	نفت برنت انگلیس	۵۱/۹۸
۵۳/۴۵		-۵/۸۶	۵۰/۳۲	۵۲/۵۱	۵۲/۶۴	۴۸/۳۹	۴۹/۶۶	۴۸/۴۱	نفت پایه آمریکا	۵۲/۳۸
۷۷۷۷		۰/۰۰	۷۷۷۸	۸۰۱۸	۷۹۷۸	۷۷۶۲	۷۶۰۹	۷۵۲۲	DOW-30 (بورس وال استریت)	۷۷۷۶
۸۴۸۹		-۰/۶۶	۸۴۳۳	۸۷۵۰	۸۷۲۰	۸۳۵۲	۸۱۱۰	۸۲۳۶	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۸۶۲۷
۴۲۱۰		-۰/۳۷	۴۱۹۴	۴۳۸۵	۴۳۸۲	۴۱۳۱	۴۰۸۵	۳۹۸۹	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۴۲۰۴
۳۹۱۸		۱/۰۸	۳۹۶۰	۴۰۳۰	۴۱۲۵	۳۹۵۶	۳۹۲۶	۳۷۶۳	FTSE-100 (بورس لندن)	۳۸۹۹

شماره ۲

* هر واحد به دلار آمریکا

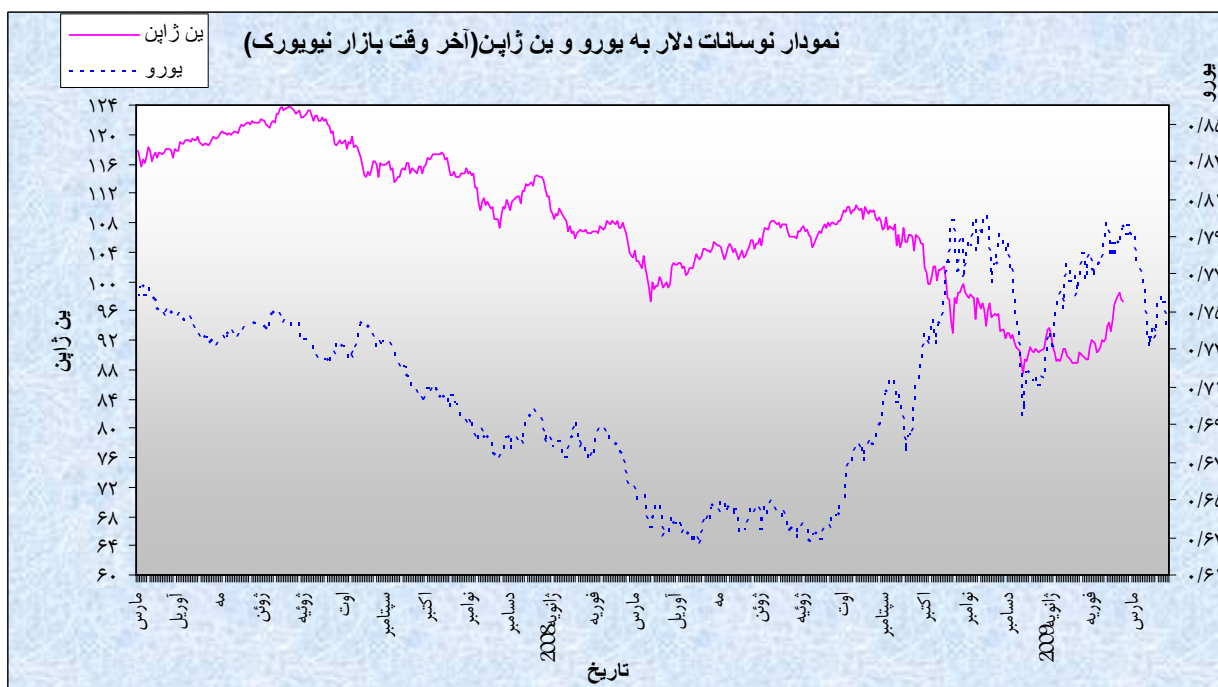
بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف-نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار در برابر تمام ارزهای مورد بررسی، به استثنای لیره انگلیس، تقویت شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور، نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر لیره انگلیس ۰/۰۹ درصد کاهش و در برابر ین ژاپن و یورو به ترتیب ۱/۰۸ درصد و ۱/۲۵ درصد، افزایش یافت. به نرخهای آخر وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۱۰۰/۲۸-۹۷/۱۹ ین و هر یورو در محدوده ۱/۳۴۹۲-۱/۳۱۹۳ دلار در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات دلار عمدتاً تحت تأثیر بحران بخش اتومبیل سازی آمریکا، احتمال اتخاذ سیاست فوق العاده انبساطی پولی توسط بانک مرکزی اروپا، جریان سرمایه مرتبط با پایان سال مالی ژاپن، اجلاس گروه ۲۰، ارقام اقتصادی منتشره در کشورهای عمده صنعتی و برخی از

موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه اعلام شد که بانک مرکزی اسپانیا اداره امور یک بانک محلی این کشور به نام Caja Castilla La Mancha را به عهده گرفته و حدود ۹/۰ میلیارد یورو به صورت ضمانتنامه های دولتی در اختیار آن قرار داد. از زمان بروز بحران نقدینگی در جهان در ماه اوت سال ۲۰۰۷ میلادی تاکنون، این اولین باری است که بانک مرکزی اسپانیا اقدام به نجات یکی از بانک های این کشور می کند. قبلاً در سال ۲۰۰۸ میلادی نیز بسیاری از بانک های اروپایی، اجباراً تحت حمایت دولت قرار گرفتند. همچنین ارقام منتشره در روز دوشنبه حکایت از کاهش شاخص اعتماد تجاری ماه مارس منطقه یورو به سطح ۶۴/۶ (یعنی به پایین ترین سطح تاریخی خود)، داشت. علاوه بر آن در این روز اعلام شد که اسپانیا با تورم منفی روبرو شده است. اسپانیا اولین کشور عضو منطقه است که از زمان بروز بحران نقدینگی تاکنون، با تورم منفی مواجه می شود. همچنین در روز دوشنبه مؤسسه رتبه بندی اعتباری استاندارد اند پورز، رتبه اعتباری بدهیهای دولتهای ایرلند و مجارستان را کاهش داد. قبلاً نیز رتبه اعتباری بسیاری از کشورهای اروپایی کاهش داده شد. حتی در سال گذشته رتبه اعتباری بدهیهای رومانی و Latvia به سطح Junk bond کاهش شدند. تاکنون رومانی و Latvia تنها کشورهای عضو اتحادیه اروپا هستند که بدهیهای دولتی آن ها ارزش سرمایه گذاری را ندارند. تداوم کاهش رتبه اعتباری بدهیهای دولتی این کشورها، بسیاری از بانک های عضو منطقه یورو را در معرض ریسک قرار داده است. موارد مذکور، به همراه انتشار ارقام بسیار ضعیف اقتصادی هفته های اخیر منطقه یورو، توجه معامله گران را به سوی تصمیمات احتمالی شورای سیاستگزاری پولی بانک مرکزی در روز پنجشنبه آینده معطوف کرد. بسیاری بر این باور بودند که در اجلاس مذکور نرخ بهره کلیدی از ۱/۵ درصد به ۱/۰ درصد کاهش داده خواهد شد و بانک مرکزی اتخاذ سیاست پولی فوق العاده انبساطی را اعلام خواهد کرد. از طرف دیگر اعلام عدم تمایل دولت آمریکا برای ادامه کمک به شرکتهای اتومبیل سازی جنرال موتورز و کرایسلر، این دو شرکت را در معرض خطر ورشکستگی قرار داد و موجب کاهش شدید شاخص های قیمت سهام در کشورهای جهان شد. موارد مذکور، موجب فرار سرمایه ها

به سوی دلار و ین به عنوان مأمّن سرمایه گذاری گردید و به تبع آن دلار در برابر یورو و بسیاری از ارزهای عمده دیگر در روز دوشنبه تقویت شد. البته در این روز جریان سرمایه به ژاپن در ارتباط با نزدیک شدن پایان سال مالی ژاپن نیز در تقویت ین در برابر دلار، یورو و برخی از ارزهای عمده دیگر مؤثر بود. در روز سه شنبه با پایان یافتن سال مالی ژاپن، بسیاری عقیده داشتند که جریان سرمایه از ژاپن به خارج از سر گرفته خواهد شد. همچنین ژاپن در روز سه شنبه سومین برنامه تحرک اقتصادی خود را اعلام کرد. این امر نیز می تواند موجب افزایش ریسک پذیری سرمایه گذاران و فرار آنان از دلار و ین گردد. از طرف دیگر پس از آنکه در هفته ماقبل دولت چین پیشنهاد استفاده وسیعتر از SDR به عنوان ذخیره ارزی را داد، موقعیت دلار به عنوان ارز اصلی ذخیره جهان به زیر سؤال رفت. استفاده از دلار به عنوان ذخیره ارزی سبب شده تا تأمین مالی کسری بودجه و کسری حسابجاری آمریکا با هزینه کمتر صورت گیرد. طبق آخرین ارقام منتشره، در هفته اول آوریل بانک های مرکزی جهان مجموعاً حدود ۲/۱۶ تریلیون دلار از اوراق قرضه خزانه دولت آمریکا را در تملک خود داشتند. بانک های مرکزی با استفاده از ذخایر ارزی خود در خرید اوراق قرضه آمریکا، سهم بسیار مهمی در تأمین کسری بودجه آمریکا ایفا می کنند. پیش بینی می شود که کسری بودجه دولت آمریکا در سالجاری با افزایش بی سابقه ای به ۱/۷۵ تریلیون دلار برسد. در چنین شرایطی دولت آمریکا بیش از هر زمانی دیگر نیازمند سرمایه گذاری ذخایر ارزی سایر کشورها در اوراق قرضه دولت این کشور می باشد. کاهش تمایل بانک های مرکزی به سرمایه گذاری در دلار و داراییهای دلاری می تواند به سقوط ارزش دلار منجر شود. البته تجربه نشان داده است که بسیاری از بانک های مرکزی جهان، در طی سالهای گذشته علیرغم نشیب و فرازهای زیاد در ارزش دلار، نتوانستند جانشین مناسبی برای این ارز به عنوان ذخیره ارزی پیدا نمایند. حتی ظهور یورو به عنوان پول واحد اروپا در سال ۱۹۹۹ میلادی نیز نتوانست به کاهش قابل توجه دلار به عنوان ذخایر ارزی بانک های مرکزی جهان منجر شود. سهم دلار و سایر ارزها در ترکیب ذخایر ارزی کشورهایی که ترکیب ذخایر ارزی آنان مشخص می باشد به شرح صفحه بعد می باشد:

ارقام به میلیارد دلار

سه ماهه چهارم ۲۰۰۸	سه ماهه سوم ۲۰۰۷	سه ماهه چهارم ۲۰۰۶	سه ماهه چهارم ۲۰۰۵	
۶۷۱۳	۶۰۳۷	۵۰۳۷	۴۱۷۴	کل ذخایر ارزی جهان به دلار
۴۲۱۳	۳۸۳۵	۳۳۱۰	۲۸۲۲	کل ذخایر ارزی جهان با ترکیب مشخص به دلار*
۲۶۹۸	۲۴۴۵	۲۱۶۷	۱۸۸۴	دلار آمریکا
۱۱۱۷	۱۰۱۴	۸۳۱	۶۸۳	یورو (به دلار)
۱۳۸	۱۰۵	۱۰۲	۱۰۲	ین ژاپن (به دلار)
۱۷۲	۱۸۲	۱۴۵	۱۰۲	پوند انگلیس (به دلار)
۶	۶	۶	۴	فرانک سوئیس (به دلار)
۸۴	۸۳	۶۰	۴۷	سایر (به دلار)
				درصد سهم یورو و دلار در ذخایر ارزی
۶۴/۰	۶۴/۰	۶۶/۰	۶۷/۰	دلار
۲۶/۵	۲۶/۰	۲۵/۰	۲۴/۰	یورو

* بسیاری از کشورها ترکیب ذخایر ارزی خود را اعلام نمی کنند.

موارد مذکور موجب کاهش ارزش دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای عمده دیگر و تقویت دلار در برابر ین ژاپن در روز سه شنبه شد. در روز چهارشنبه گزارش بانک مرکزی ژاپن نشان داد که شاخص اعتماد بخش کارخانه ای این کشور به پایین ترین سطح تاریخی خود رسید. این خبر در وهله اول موجب ضعف ین شد. اما بعداً در بازار نیویورک، اثرات خبر مذکور به تدریج از میان رفت. چون معامله گران به این نتیجه رسیدند که قبلاً احتمال تشدید رکود اقتصادی در این کشور را در معاملات خود منظور کرده بودند. اما در روز چهارشنبه ارقام منتشره نشان داد که در ماه فوریه نرخ بیکاری منطقه یورو بطور غیرمنتظره به ۸/۵ درصد افزایش یافت و خرده فروشی آلمان در همان ماه نیز کاهش یافت. انتشار این ارقام بار دیگر به احتمال پیروی بانک مرکزی اروپا از سیاستهای

فوق العاده انبساطی پولی بانک های مرکزی آمریکا، انگلیس و ژاپن دامن زد. بانک مرکزی این کشورها برای تزریق هر چه بیشتر نقدینگی به بازار حتی اقدام به خرید اوراق قرضه شرکتهای خصوصی نیز کرده اند. احتمال مذکور موجب تقویت دلار در برابر یورو در روز چهارشنبه شد. اما انتشار ارقام مطلوبتر از انتظار بخش کارخانه ای انگلیس، سبب ترقی لیره در برابر دلار در این روز گردید. در روزهای پنجشنبه و جمعه، تصمیم بانک مرکزی اروپا به کاهش کمتر از انتظار نرخ بهره کلیدی و اقدامات احتمالی گروه ۲۰ برای مبارزه با رکود اقتصادی و انتشار ارقام نامطلوب اشتغال در آمریکا، موجب ضعف دلار در برابر یورو و ترقی دلار در برابر ین شد.

ب- بازار پولی داخلی

با توجه به ضعف شدید اقتصاد آمریکا، به احتمال بسیار زیاد در طی ماههای آینده نیز سیاست پولی فوق العاده انبساطی آمریکا ادامه خواهد یافت. هم اکنون نرخ بهره کلیدی وجوه فدرال در محدوده ۰/۲۵ - ۰ درصد قرار دارد.

جدول نرخهای بهره سپرده سه ماهه (به درصد)

نوع ارز	متوسط هفته منتهی به ۲۷ فوریه	متوسط هفته منتهی به ۶ مارس	متوسط هفته منتهی به ۲۷ مارس	متوسط هفته منتهی به ۳ آوریل
دلار آمریکا	۱/۲۴۸	۱/۲۵۶	۱/۲۷۲	۱/۱۷
یورو	۱/۸۹۹	۱/۸۴۸	۱/۷۹۵	۱/۴۷۹
ین ژاپن	۰/۶۳۴	۰/۶۳۶	۰/۶۳۴	۰/۵۸۸
لیره انگلیس	۲/۰۷	۲/۰۶	۲/۰۲	۱/۶۱

ج- وضعیت اقتصادی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته، تعداد شاغلین بخش غیرکشاورزی پس از ۶۵۱ هزار نفر افزایش در ماه فوریه، در ماه مارس نیز ۶۶۳ هزار نفر افزایش یافت. در سه ماهه اول سالجاری تعداد شاغلین

بخش غیرکشاورزی آمریکا ۲/۰۵۵ میلیون نفر کاهش داشته است. نرخ بیکاری این کشور از ۸/۱ درصد نیروی کار در ماه فوریه به ۸/۵ درصد نیروی کار در ماه مارس افزایش یافت. رشد مداوم تعداد بیکاران، نقش مهمی در تشدید رکود اقتصادی ۱۶ ماهه آمریکا داشته است. رشد مداوم بیکاری همچنین سبب شده تا بسیاری از مردم توان بازپرداخت بدهیهای خود به بانکها را نداشته باشند. این امر نیز مشکلات بانکها را تشدید می نماید. علاوه بر آن شدت بیکاری در آمریکا به حدی است که حدود ۳۲/۲ میلیون نفر از مردم، یعنی از هر ده آمریکایی یک نفر، از کمک های غذایی دولت به افراد فقیر استفاده می کنند.

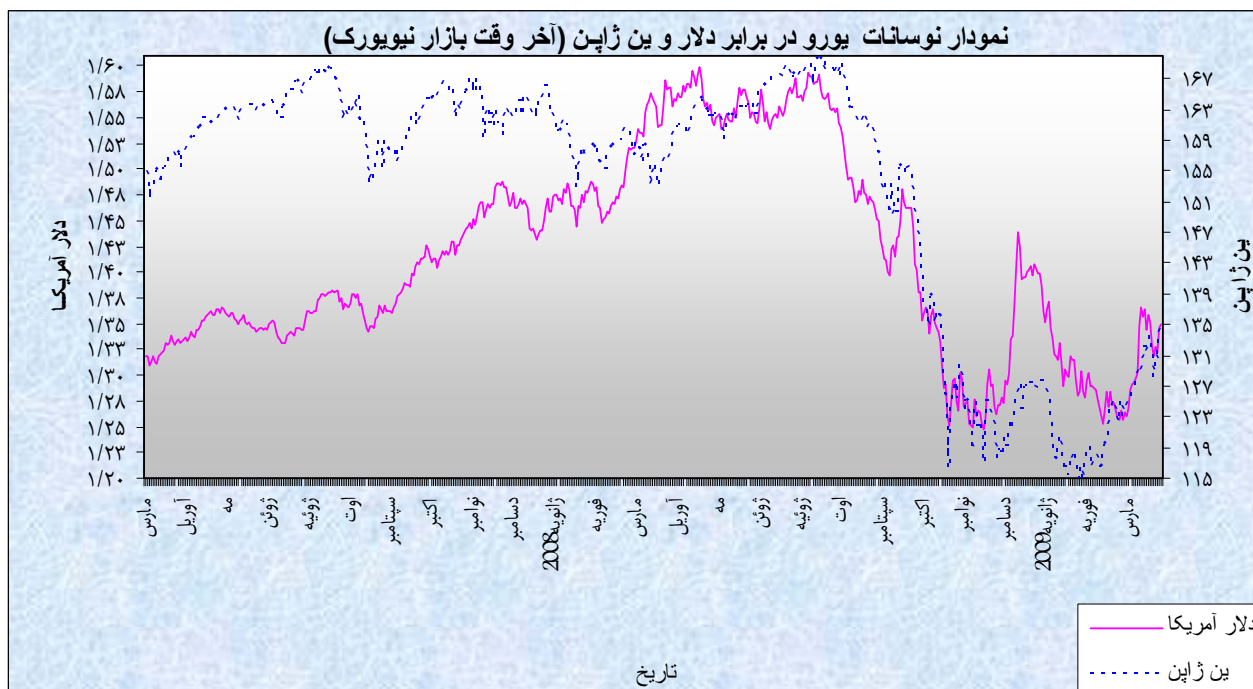
عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا														
شاخصهای اقتصادی	ماه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر	ژانویه	فوریه	مارس
نرخ بیکاری (به درصد)	۵/۱	۵/۵	۵/۵	۵/۵	۵/۵	۵/۷	۶/۱	۶/۱	۶/۵	۶/۸	۷/۲	۷/۶	۸/۱	۸/۵
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	-۵۶/۵	-۶۰/۵	-۵۹/۲	-۵۸/۸	-۶۱/۳۱	-۵۹/۰۸	-۵۶/۵۰	-۵۷/۱۹	-۴۱/۶	-۳۹/۹	-۳۶/۰			
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	۰/۲	-۰/۷	-۰/۲	۰/۳	۰/۳	-۰/۱	-۴/۰	۱/۴	-۱/۳	-۲/۴	-۲/۰	-۱/۵		
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	۴	۳/۹	۴/۲	۵/۰	۵/۶	۵/۴	۴/۹	۳/۷	۱/۱	-۰/۱				
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۹				
	۲/۸			-۰/۵			-۶/۳							

۲- منطقه یورو

الف- نوسانات یورو

در هفته گذشته ، یورو در برابر تمام ارزهای عمده مورد بررسی به استثنای دلار کانادا تضعیف گردید . متوسط ارزش یورو در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۱/۲۵ درصد کاهش یافت . به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک ، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۳۴۹۲-۱/۳۱۹۳ دلار در نوسان بود .

نوسانات ارزش یورو طی هفته گذشته ، بطور عمده تحت تأثیر انتشار اخبار و گزارشهای اقتصادی ، تصمیمات سیاستگذاران اقتصادی ، نوسانات بازار سهام و برخی موارد دیگر قرار داشت . در روز دوشنبه اخبار منتشره حاکی از تلاشهای دولت آمریکا برای نجات دو شرکت عظیم خودروسازی این کشور (جنرال موتورز و کرایسلر) داشت . از سوی دیگر دولت اسپانیا اعلام کرد که بانک مرکزی این کشور به حمایت از یک بانک پس انداز زیان ده اقدام خواهد نمود . این موضوع بار دیگر موجب تشدید نگرانیها نسبت به بخش مالی گردید . در چنین شرایطی ریسک گریزی

معامله گران افزایش و خرید ارزهای مأمّن نظیر دلار و ین تشویق شد. انتشار دو گزارش جداگانه مبنی بر کاهش شاخص اعتماد اقتصادی منطقه یورو در ماه مارس و تورم منفی اسپانیا - که شائبه تورم ضعیفتر از انتظار در کل منطقه یورو را تقویت نمود - به فروش یورو دامن زد. در نتیجه موارد فوق، یورو در برابر یورو تقویت و در برابر ین تضعیف گردید. در روز سه شنبه، از میزان ریسک گریزی بازار کاسته و به تبع آن بازار سهام تا حدی تقویت گردید. لذا اقبال چندانی به دلار و ین وجود نداشت. ضمن آنکه با توجه به پایان یافتن سه ماهه اول و پایان سال مالی در ژاپن، معامله گران اقدام به سراسر کردن حسابهای دلاری و ینی خود نمودند. در نتیجه یورو در برابر دلار و ین تقویت شد. در روز چهارشنبه با توجه به در پیش بودن نشست گروه ۲۰ در لندن، سوداگران بازار ارز لندن ترجیح دادند که محتاطانه عمل نمایند. از سوی دیگر شاخص اعتماد اقتصادی ژاپن - موسوم به Tankan - نشان از آن داشت که فعالیت کارخانه های بزرگ این کشور به پایین ترین سطح تاریخی خود رسیده است. لذا ارزش یورو در برابر دلار تقریباً ثابت بود اما در برابر ین افزایش پیدا کرد. در روز پنج شنبه بانک مرکزی اروپا نرخ بهره کلیدی در این منطقه را ۰/۲۵ درصد پایین آورد در حالیکه انتظار کاهش ۰/۵ درصدی وجود داشت. در نتیجه یورو در برابر ین و دلار تقویت شد. در روز جمعه پیشاپیش انتشار ارقام اشتغال ماه مارس آمریکا، تحلیلگران بازار، افزایش قابل ملاحظه بیکاران و رسیدن نرخ بیکاری به سطوح سابقه ای را پیش بینی می نمودند. این وضعیت به ترزیده های سرمایه گذاران و به تبع آن ریسک گریزی آنان دامن زد. در نتیجه خریدهای دلاری صورت گرفت که موجب تضعیف یورو در برابر این ارز گردید. البته انتشار گزارشی مبنی بر افزایش شاخص مدیران خرید بخشی خدمات منطقه یورو تا حدی موجب برگشت روند نزولی یورو - و البته نه برگشت کامل آن - شد.

ب - بازار پولی داخلی

شورای سیاستگذاری بانک مرکزی اروپا در هفته گذشته تصمیم گرفت که نرخهای بهره کلیدی را با ۰/۲۵ درصد کاهش به سطح ۱/۲۵ درصد برساند. تعداد کثیری از کارشناسان پیش بینی می کردند که میزان کاهش ۰/۵ درصد باشد. آقای تریشه رئیس بانک مرکزی پس از پایان نشست با ذکر این نکته که نرخ مذکور "حد پایینی" نرخهای بهره نیست احتمال کاهش های بیشتر را تقویت نمود. البته وی افزود هیچ گونه علائمی از بروز خطرات تورم منفی مشاهده نمی نماید. تریشه پیش از این نیز اظهار داشته بود که بانک مرکزی اروپا برای تقویت رشد اقتصادی بر سیستم بانکی متمرکز خواهد شد. طبیعی است که این نهاد پولی از تمام ظرفیت های خود، اعم از سیاستهای پولی و بانکی، استفاده نموده و همچنان به رویکرد انبساطی خود ادامه دهد.

ج - وضعیت اقتصادی

رشد سالانه شاخص قیمت مصرف کننده منطقه یورو که از ۱/۱ درصد در ماه ژانویه به ۱/۲ درصد در فوریه رسیده بود با کاهش قابل ملاحظه ای در ماه مارس به ۰/۶ درصد رسید یعنی پایین ترین سطح تاریخی خود رسید. کسری حساب تجاری از ۱/۷ میلیارد یورو در ماه دسامبر به ۱۰/۵ میلیارد یورو در ماه ژانویه افزایش یافت. میزان صادرات و واردات در ماه ژانویه بطور توأمان کاهش یافت اما افت واردات بر افت صادرات فزونی گرفت و همین موجب بدتر شدن وضعیت تجاری گردید. تولیدات صنعتی بطور ماهانه در ماههای دسامبر و ژانویه به ترتیب ۲/۷ و ۳/۵ درصد کاهش پیدا نمود. افت سالانه این تولیدات نیز طی ماههای مذکور به ترتیب ۱۱/۸ و ۱۷/۳ درصد بود. نرخ بیکاری از ۸/۳ درصد در ماه ژانویه به ۸/۵ درصد در فوریه بالغ گردید. شاخص فعالیت بخش خدمات از ۳۹/۲ در ماه فوریه به ۴۰/۹ در ماه مارس کاهش پیدا کرد. میزان این شاخص در مارس سال قبل ۵۱/۶ بود.

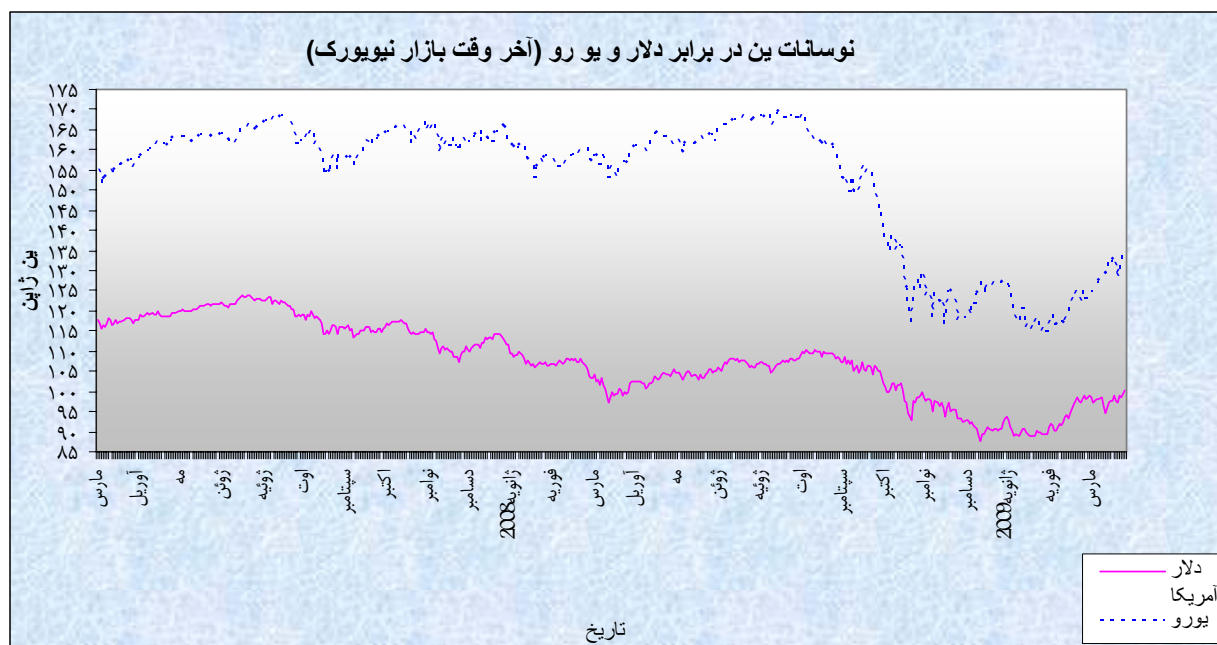
عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو													
مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	ماه	شاخصهای اقتصادی
	۸/۵	۸/۳	۸/۱	۷/۹	۷/۷	۷/۶	۷/۵	۷/۴	۷/۴	۷/۳	۷/۲		نرخ بیکاری (به درصد)
		-۱۰/۵	-۰/۹۵	-۷/۳۸	۰/۶۷	-۶/۶۰	-۱۴/۱۰	۳/۶۳	۰	۷/۲۹	۳/۵۷		موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
		-۳/۵	-۲/۷	-۲/۷	-۱/۷	-۱/۸	۰/۸	-۰/۲	-۰/۱	-۱/۹	۰/۸۸		درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۰/۶	۱/۲	۱/۱	۱/۶	۲/۱	۳/۲	۳/۶	۳/۸	۴/۰	۴/۰	۳/۷	۳/۳		تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	
			-۱/۳			۰/۶			۱/۴				

۳- ژاپن

الف-نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمده بااستثنای یورو و دلار کانادا تضعیف گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۱/۰۸ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۷/۱۹-۱۰۰/۲۸ ین معامله گردید.

در پی انتشار گزارشهایی که مشخص می کرد دولت اوپاما گزینه اعلام ورشکستگی صنایع خودروسازی آمریکا را به عنوان بهترین راه حل مد نظر دارد، بازارهای سهام در آسیا تحت فشار نزولی قرار گرفتند. از سوی دیگر، افزایش ریسک گریزی و انتشار اخباری که نشان می دهد دومین شرکت بزرگ خودروسازی ایالات متحده ممکن است بزودی اعلام ورشکستگی نماید، موجب گردید ارزهای آسیایی در موضع تدافعی قرار گیرند. در ژاپن، گزارش تانکان بانک مرکزی منتشر شد و شاخص شرایط تجاری با کاهشی بیش از حد انتظار از رقم ۲۴- پیشین و ۵۵- مورد انتظار به ۵۸- تغییر کرد. آقای آسو، نخست وزیر ژاپن، هفته گذشته یک طرح جدید

محرك اقتصادى را اعلام نمود كه با هزينه اى بالغ بر ۲۰ تریلیون ین كه بیش از ۲٪ میزان تولید ناخالص كشور را در برخواهد گرفت، به مدت سه سال ادامه خواهد یافت. این طرح به ایجاد ۲ میلیون فرصت شغلى مى انجامد و انتظار مى رود از اواسط ماه آوریل اجرائى شود. روزهای پایانی هفته گذشته با پایان اجلاس گروه ۲۰ در لندن و تقویت بازارهای سهام آسیایی همراه بود. پایان نشست سران G20 و بهبود تمایلات سرمایه گذاری در بازارهای مالی جهان، شاخص های سهام در آسیا را تقویت نمود. ین در برابر دلار با صعود از سطح ۱۰۰/۰۰ به بالاترین نرخ ۵ ماه گذشته در سطح ۱۰۰/۱۸ صعود کرد. گفتنی است سران G20 در پایان اجلاس لندن موافقت نمودند برای مقابله با کاهش رشد اقتصاد جهانی، منابع مالی (IMF صندوق بین المللی پول) را به میزان ۱/۱ تریلیون دلار افزایش دهند و از کشورهای کم درآمد حمایت نمایند. همچنین اعضای این گروه متعهد شدند تا مبلغ ۲۵۰ میلیارد دلار نیز برای تقویت عرضه پول بین المللی اختصاص دهند. این تلاش یکپارچه و متحد ۲۲ کشور قدرتمند جهان، بارقه های امید برای احیای رشد اقتصادى را برای بازارها به ارمغان آورد.

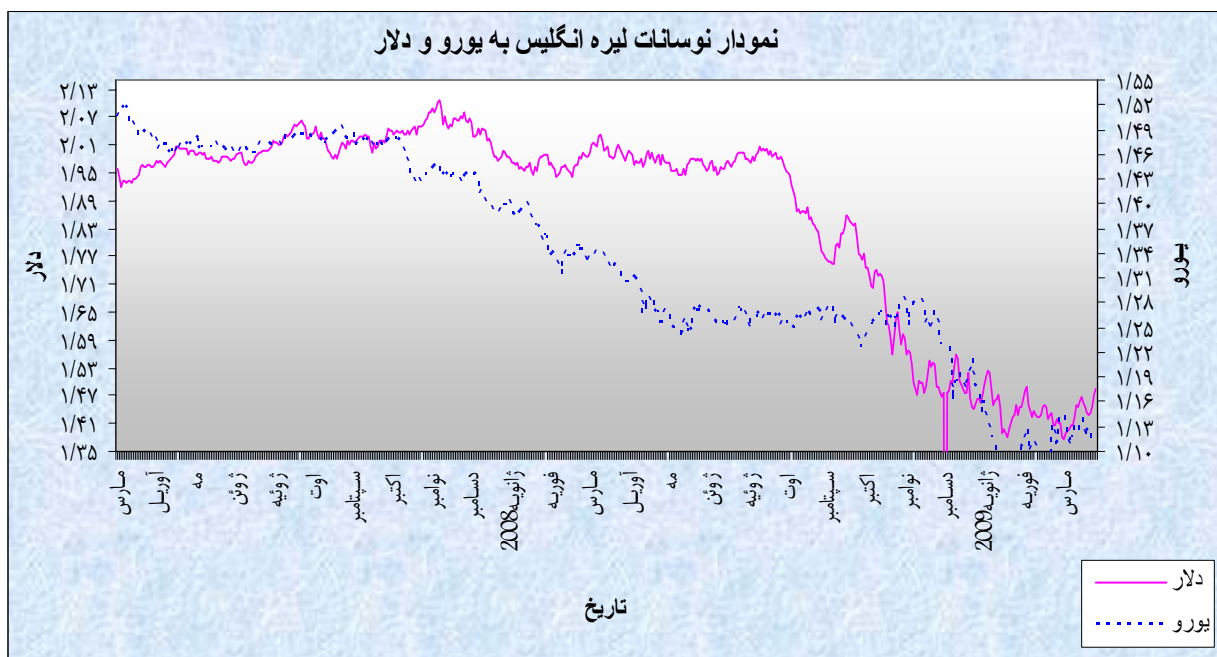
عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن														
سال ۲۰۰۸														
شاخصهای اقتصادی	ماه	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر	ژانویه
نرخ بیکاری (به درصد)		۳/۸۰	۳/۹۰	۳/۸۰	۴/۰۰	۴/۰۰	۴/۱۰	۴/۰۰	۴/۲۰	۴/۰۰	۳/۷۰	۳/۹۰	۴/۴۰	
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)		۰/۸۰	۹/۶۶	۱۲/۴۱	۶/۱۸	۵/۰۷	۲/۳۶	۲/۱۷	-۳/۰۹	۰/۹۰	۰/۷۳	-۲/۳۱	-۳/۰۵	
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی		-۲/۲۰	۱/۶۰	-۳/۴۰	-۰/۲۰	۲/۸۰	-۲/۲۰	۰/۹۰	-۳/۵۰	-۲/۳۰	-۳/۱۰	-۸/۱۰	-۹/۶۰	-۱۰/۰
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)		۰/۷۰	۱/۰۰	۱/۲۰	۰/۸۰	۱/۳۰	۲/۰۰	۲/۳۰	۲/۱۰	۲/۱۰	۱/۷۰	۱/۰۰	۰/۴۰	
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	سه ماهه اول ۲۰۰۸	سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه چهارم ۲۰۰۸						
	۳/۲	-۲/۴			-۰/۵			-۴/۳						

۴- انگلیس

الف- نوسانات لیره

در هفته گذشته، لیره استرلینگ در برابر تمام ارزهای اصلی تقویت شد. متوسط ارزش لیره در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار ۰/۰۹ درصد افزایش داشت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۴۸۴۰ - ۱/۴۲۷۰ دلار معامله گردید.

در هفته گذشته روند صعودی پوند استرلینگ در تمام روزهای هفته ادامه داشت. انتشار برخی ارقام اقتصادی که یا با افزایش همراه بودند و یا کاهشی کمتر از حد انتظار داشتند باعث شد تا پوند، هفته را با قدرت آغاز نماید. در ادامه نیز بازگشت نسبی فضای ریسک پذیری به بازارها به دنبال گمانه زنی ها در مورد توافقات بوجود آمده در میان سران گروه ۲۰ باعث تداوم روند صعودی پوند گردید. گفتنی است سران G20 در پایان اجلاس لندن موافقت نمودند برای مقابله با کاهش رشد اقتصاد جهانی، منابع مالی (IMF صندوق بین المللی

پول) را به میزان ۱/۱ تریلیون دلار افزایش دهند و از کشورهای کم درآمد حمایت نمایند. همچنین اعضای این گروه متعهد شدند تا مبلغ ۲۵۰ میلیارد دلار نیز برای تقویت عرضه پول بین المللی اختصاص دهند. این تلاش یکپارچه و متحد ۲۲ کشور قدرتمند جهان، بارقه های امید برای احیای رشد اقتصادی را برای بازارها به ارمغان آورد.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس														
سال ۲۰۰۸														
شاخصهای اقتصادی	ماه	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر	ژانویه
نرخ بیکاری (به درصد)	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۶	۲/۶	۲/۷	۲/۸	۲/۹	۳/۱	۳/۳	۳/۶	۳/۸
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	-۱۵/۶	-۱۴/۹۰	-۱۴/۸۸	-۱۵/۰۴	-۱۴/۷۳	-۱۵/۷	-۱۶/۴	-۸/۸۷	-۶/۳	-۶/۵۹	-۶/۸۸	-۵/۴۰	-۵/۲۲	
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	-۰/۱	۰/۳	-۰/۵	۰/۲	-۰/۹	-۰/۱	-۰/۴	-۰/۱	-۰/۳	-۱/۷	-۲/۵	-۲/۹	-۷/۶	
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	۲/۲	۲/۵	۲/۵	۳	۳/۳	۳/۸	۴/۴	۴/۷	۵/۲	۴/۵	۴/۱	۳/۱	۳/۰	
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه چهارم ۲۰۰۸				
	۳/۲			۱/۵			-۰/۶			-۱/۵				

۵- طلا

متوسط قیمت طلا در بازار نیویورک ، در هفته گذشته نسبت به هفته ماقبل ۲/۴۰ درصد کاهش داشت . به نرخهای آخر وقت بازار مذکور ، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده ۹۲۶/۳۵-۸۹۵/۰۰ دلار ، در نوسان بود .

در هفته گذشته نوسانات قیمت طلا عمدتاً تحت تأثیر نگرانی نسبت به دورنمای صنایع اتومبیل سازی ، فروشهای مرتبط بامعاملات آتیه ، احتمال فروش طلا توسط صندوق بین المللی پول و برخی از موارد دیگر قرار داشت . در اوایل روز دوشنبه در بازار نیویورک ، به دلیل ترس از ورشکستگی شرکتهای اتومبیل سازی آمریکا و مجبور شدن دولت اسپانیا به نجات یکی از بانک های محلی این کشور ، قیمت طلا افزایش یافت . اما بعداً در همان روز ترقی دلار ، کاهش قیمت نفت و کاهش شدید شاخص های قیمت سهام آمریکا و فروش های مرتبط با قبل از شروع اولین "اعلام قصد تحویل طلا به اتاق تسویه بازار آتیه" (future's first Notice day) موجب کاهش قیمت طلا شد . البته خبر مربوط به ادامه خرید طلا توسط سرمایه گذاران تا حدودی از شدت فشار نزولی بر قیمت طلا کاست . طبق آخرین ارقام منتشره موجودی طلای بزرگترین

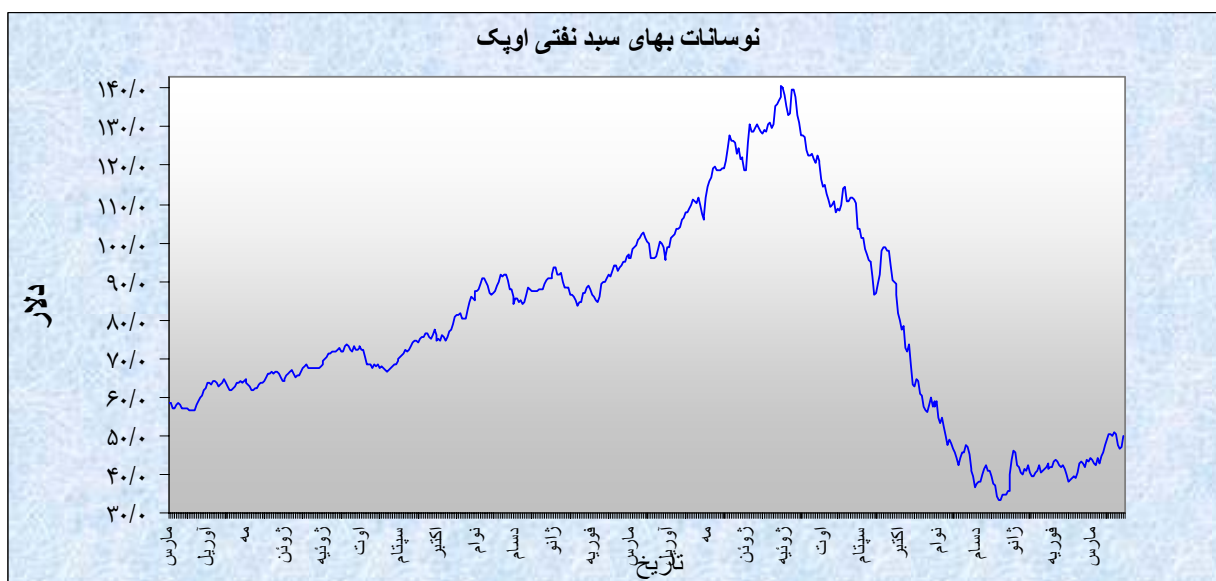
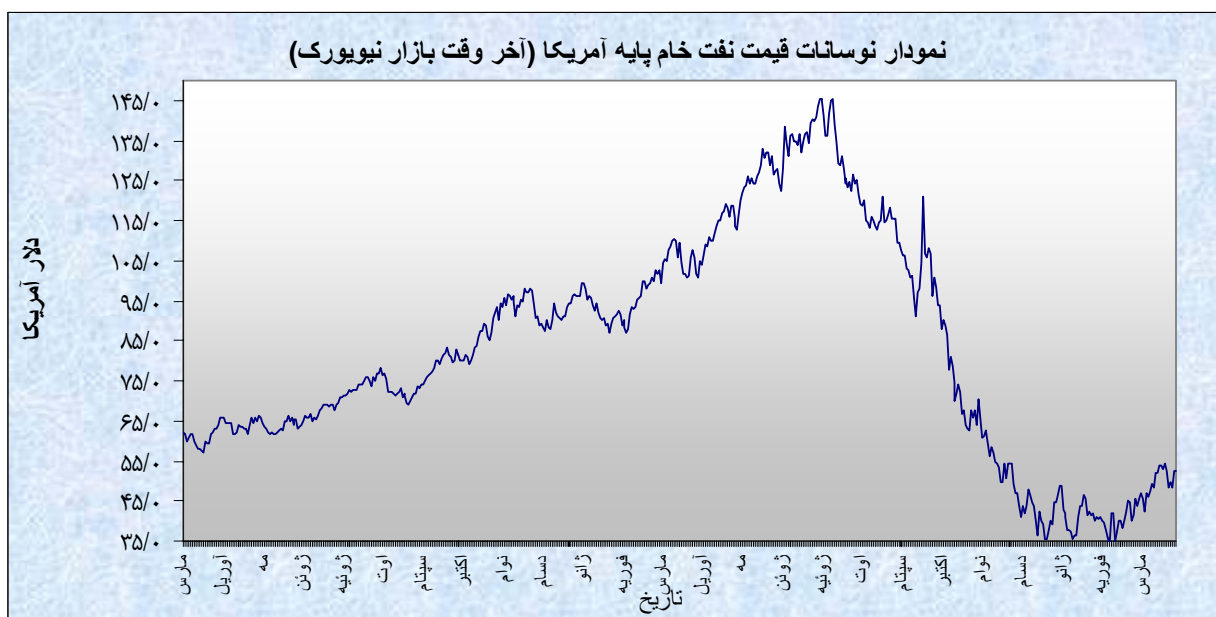

exchange Traded Fund با پشتوانه طلا در روز ۲۹ مارس با ۲/۴۵ تن افزایش به ۱۱۲۷/۴۴ تن رسید. این امر بیانگر ادامه رشد خرید طلا توسط سرمایه گذاران است. قیمت هر اونس طلا به دلیل نگرانی نسبت به بحران بانکی در ۲۰ فوریه سالجاری به بالاتر از ۱۰۰۰ دلار، یعنی بالاترین سطح ۱۱ ماهه خود رسید. اما بعد از آن به دلیل بازگشت آرامش به بازار سهام و ترقی دلار، قیمت طلا رو به کاهش نهاد و تا به سطح هر اونس ۸۸۲/۹۰ دلار در ۱۹ مارس تنزل نمود. در روز سه شنبه ضعف دلار، و عدم تشدید فروش های طلا در قبل از شروع قراردادهای جدید در بازار آتیه (Contract roll over) به تقویت قیمت طلا منجر شدند. البته ضعف قیمت مواد اولیه مخصوصاً نفت، فلزات و غلات در جلوگیری از ترقی شدید تر قیمت طلا در این روز مؤثر بوده اند. طبق ارقام منتشره در روز چهارشنبه ترکیه در ماه مارس سال جاری حدود ۴۰ کیلوگرم طلا وارد کرد. در حالیکه واردات طلای این کشور در ماه مارس سال گذشته ۶۷۵ کیلوگرم بوده است. واردات طلا به ترکیه در ماههای ژانویه و فوریه سالجاری به صفر رسیده بود. چون ترقی قیمت طلا به حدود هزار دلار و ضعف لیرترک در برابر دلار سبب شده بود تا بسیاری از مردم جواهرات طلای خود را به صورت قرضه به بازار عرضه کردند. این امر سبب شده تا در دو ماهه اول سالجاری، تقاضای برای طلا توسط عرضه قرضه طلا تأمین شود. اما ترقی لیرترک در برابر دلار در اواخر ماه مارس، واردات طلا را تشویق کرد. در مجموع در سه ماهه اول سالجاری فقط ۴۰ کیلو طلا وارد ترکیه شد. این درحالی است که در سه ماهه اول سال گذشته ۳۲۵۲۷ کیلوگرم طلا وارد ترکیه شده بود. همچنین واردات طلا به هند، بزرگترین مصرف کننده طلا در جهان، در ماه مارس سالجاری به صفر رسید. در حالیکه واردات طلا به این کشور در ماه مارس سال گذشته حدود ۲۱ تن بود. در سه ماهه اول سالجاری واردات طلا به هند به حدود ۲/۰ تن رسید که نسبت به مدت مشابه سال قبل (۶۲/۰ تن) کاهش شدیدی را نشان می دهد. گزارشات مذکور نشان می دهد که تقاضا برای جواهرات طلا در جهان به شدت رو به کاهش است. اما علیرغم این امر، قیمت طلا به دلیل افزایش تقاضای سرمایه گذاری رو به رشد است. سیاستهای فوق العاده انبساطی پولی دولتها و نگرانی نسبت به دورنمای بازارهای مالی جهان از علل اصلی افزایش سرمایه گذاری در طلا می باشد.

در روز پنجشنبه نخست وزیر انگلیس گفت که گروه ۷ از صندوق بین المللی خواهد خواست تا از طریق فروش موجودی طلای خود به کشورهای فقیر کمک نماید . سال گذشته صندوق بین المللی پول اعلام کرد که قصد دارد حدود ۴۰۳ تن از موجودی طلا خود را به فروش برساند . اما هنوز صندوق منتظر موافقت کنگره آمریکا با این فروش است . احتمال فروش طلا توسط صندوق و تقویت سهام آمریکا موجب کاهش قیمت طلا در روزهای پنجشنبه و جمعه گردید . لازم به ذکر است که در دهه ۱۹۹۰ میلادی نیز صحبت از فروش طلا توسط صندوق بین المللی پول مطرح شد . این امر و فروشهای طلا توسط بانک های مرکزی اروپایی تأثیر منفی شدیدی بر قیمت طلا گذاشت و سرانجام صندوق با مخالفت کنگره آمریکا در اواخر سال ۱۹۹۹ میلادی ، برنامه صندوق فروش حدود ۱۰ میلیون اونس طلا لغو شد .

۶- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۵/۸۶ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته قبل هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۴۸/۳۹-۵۲/۶۴ دلار معامله گردید.

نوسانات بهای نفت خام طی هفته گذشته، به طور عمده تحت تأثیر شرایط اقتصادی، انتشار برخی اخبار و گزارشها، نوسانات بازارهای مالی، تصحیحات تکنیکی و برخی موارد دیگر قرار داشت.

در روز دوشنبه بحران مربوط به دو شرکت عظیم خودروسازی آمریکا اوج گرفت. این موضوع به همراه مشکلات بانکهای اروپایی و مداخله دولتها برای نجات آنها سبب افت بازار سهام گردید. ازسوی دیگر، دلار در برابر ارزهای عمده تقویت شد. لذا قیمت نفت کاهش پیدا کرد. در اوایل روز سه شنبه به وقت بازار نیویورک، رشد سهام بخش تکنولوژیک و بانکی بر قیمت نفت فشار صعودی وارد نمود. اما در ادامه معاملات این روز مؤسسه نفتی معتبر API طی گزارشی اعلام کرد که موجودی انبار نفت خام در هفته منتهی به ۲۷ مارس افزایش بیش از انتظاری داشته است. پس از بسته شدن بازار نیویورک نیز گزارشی منتشر شد مبنی بر آنکه قیمت مسکن در آمریکا در ماه ژانویه کاهش نشان داده است. ارقام فوق ناظر بر این مطلب است که رکود در این بخش همچنان ادامه دارد. در نتیجه تاحدی از روند صعودی قیمت کاسته شد اما نهایتاً نسبت به روز کاری قبل افزایش نشان داد. در روز چهارشنبه اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا (EIA) طی گزارش هفتگی خود اعلام نمود که موجودی انبار نفت خام در هفته منتهی به ۲۷ مارس نسبت به هفته ماقبل آن ۲/۸ میلیون بشکه افزایش داشته که این رقم از متوسط پیش بینی تحلیل گران بیشتر بود. موجودی انبار بنزین نیز برخلاف پیش بینی ۱/۴ میلیون بشکه کاهش، ۲/۲ میلیون بشکه افزایش نشان داد. گزارش مذکور، مختصراً به شرح جدول زیر می باشد:

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

تولیدات	موجودی انبار در هفته منتهی به ۲۰۰۹/۰۳/۲۷ (ارقام به میلیون بشکه)	درصد تغییر نسبت به هفته ماقبل	درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل
نفت خام	۳۵۹/۴	۰/۷۹	۱۵/۴۹
نفت حرارتی و دیزل	۱۴۴/۲	۰/۲۱	۳۲/۵۴
بنزین	۲۱۶/۸	۱/۰۳	-۲/۸۷

کلیه موارد یادشده سبب شد که قیمت نفت در این روز ازسیر نزولی برخوردار باشد. در روز پنجشنبه هیأت تنظیم کننده مقررات حسابداری در آمریکا به بانکهای این کشور اجازه داد که در اعمال روشهای حسابداری درمورد داراییهای زیان دیده از بحران، انعطاف بیشتری داشته باشند. گزارش انتشار یافته ای نیز نشان داد که سفارشات بخش کارخانه ای آمریکا در ماه فوریه افزایش یافته است. همچنین خوش بینی زیادی نسبت به تدابیر اتخاذ شده توسط رهبران گروه ۲۰ در لندن وجود داشت. این عوامل به رشد بازار سهام کمک نمود. عوامل فوق به همراه دلار ضعیف به ترقی بهای نفت در روز پنجشنبه منجر گردید. در روز جمعه ارقام اشتغال ماه مارس آمریکا منتشر شد که نشان داد نرخ بیکاری در این کشور به بالاترین سطح از سال ۱۹۸۳ تاکنون رسیده است. طبق گزارش دیگری فعالیت بخش خدمات این کشور در ماه مارس برای ششمین ماه متوالی با افت روبرو شد. بدنبال آن بورس وال استریت تنزل یافت و بهای نفت نیز کاهش پیدا کرد. البته تا پیش از بسته شدن بازار نیویورک تصحیحات تکنیکی صورت گرفته موجب شد که روند نزولی قیمت تاحدی برگشت نماید؛ اما نهایتاً نسبت به روز کاری قبل کاهش اندکی را نشان داد.

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته منتهی ۳ آوریل ۲۰۰۹

متوسط هفته	جمعه ۳ آوریل	پنجشنبه ۲ آوریل	چهارشنبه ۱ آوریل	سه شنبه ۳۱ مارس	دوشنبه ۳۰ مارس	روزهای هفته عنوان
۵۰/۳۸	۵۳/۴۷	۵۲/۷۵	۴۸/۴۴	۴۹/۲۳	۴۷/۹۹	نفت برنت
۵۰/۳۲	۵۲/۵۱	۵۲/۶۴	۴۸/۳۹	۴۹/۶۶	۴۸/۴۱	نفت پایه آمریکا
۴۷/۸۹	--	۵۰/۰۰	۴۷/۱۸	۴۶/۶۵	۴۷/۷۲	نفت اوپک